

פרק חגיגי - יוצא דופן - Introduction to

This chapter begins with an analysis of the special status of a **יוצא דופן** (baby delivered via Caesarean section) and continues (and concludes) with a presentation of stage-development, specifically with regards to viability and validity of acts committed by, and upon, a child of varying ages. Although the major focus is sexual (earliest age for **זיבה**, **ביאה** etc.) there is a protracted discussion about **עונת נדרים** – the age at which a **נדר** taken by the youth is “in limbo” and we inquire as to the fitness of the child to make a **נדר**.

39.5.1

40a (משנה א) → 41b (אימא מעלמא אתיא)

1. ואשה כי תהיה זבה דם יהיה זבה בפשרה שבעת ימים תהיה בנדתה וכל הנגע בה יטמא עד הערב: ויקרא טו, יט
 2. דבר אל בני ישראל לאמר אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים כימי נדת דותה תטמא: ויקרא יב, ב
 3. ואם נקבה תלד וטמאה שבעים כנדתה וששים יום וששת ימים תשב על דמי טהרה: ויקרא יב, ה
 4. ובמלאת ימי טהרה לבן או לבת תביא כבש בן שנתי לעלה ובן יונה או תר לחטאת אל פתח אהל מועד אל הפה: ויקרא יב, ו
 5. כל הבכור אשר יולד בבקרד ובצאנך הזכר תקדיש לה' אלהיך לא תעבד בבקר שורך ולא תגז בכור צאנך: דברים טו, יט
 6. שור או כשב או עז כי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה לה': ויקרא כב, כז
 7. כן תעשה לשורך לצאנך שבעת ימים יהיה עם אמו ביום השמיני תתנו לי: שמות כב, כט
 8. והקריבו לפני ה' וכפר עליה וטהרה ממקר דמיה זאת תורת העלה לזכר או לנקבה: ויקרא יב, ז
 9. צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו: ויקרא ו, ב
 10. דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם אדם כי יקריב מקם קרבן לה' מן הצאן תקריבו את קרבנכם: ויקרא א, ב
 11. ואיש אשר ישכב את אשה דוה וגלה את ערותה את מקרה הערה והיא גלתה את מקור דמיה ונכרתו שניהם מקרב עפם: ויקרא כ, יח
 12. לה אמר אדני ה' יצו השפד ונתגלה ערותך בתוניתך על מאהבך ועל כל גולילי ותעבותיך וכדמי בניך אשר נתת להם: יחזקאל טז, לו

- I א status of דופן; (distinction between M/F for הוגופ - will be picked up on p. 34; ב משנה on p. 35)
 - a no טהרה no, ימי יולדת no, חכמים (→ טומאת לידה no חכמים)
 - i Reason: v. 2 – פרשה only applies if she gives birth from place where she was מזריע
 - 1 ז"ש interprets v. 2 as meaning that even if she only “births” something like a זרע (שליא) still לידה (שליא) considered full לידה for all consequences
 - b ז"ש considered full לידה for all consequences
 - i Reason: v. 3 – extra תלד extends to Caesarean section
 - 1 ז"ש v. 3 extends to טומטום and hermaphrodite (also לידה ימי)
 - (a) Anticipating: v. 2 (זכר) and v. 3 (נקבה)
 - 2 ז"ש per ריב"ל gets that from לבן and לבת (v. 4)
 - (a) ז"ש v. 4 is needed to establish a separate קרבן for each son and daughter (even if “born” during טוהר ימי)
 - (b) ז"ש infers from v. 5 – זאת תורת היולדת – קרבן for multiple births; not for 1 born before מלאת and one after מלאת
 - (i) ז"ש need both vv. 4 and 5 – multiple חייבים for separate pregnancies, but not twins (like בני ר' חייא) who are separated by more than 40/80 days – קמ"ל that even there there are multiple קרבנות
 - 3 הקדש aren't דופן born וולד קדשים) קדשים (קדש יוצא דופן וולד קדשים) would not apply his ruling (equating יוצא דופן to וולד)
 - (a) Per: לידה from לידה: (vv. 5-6; just as בכור בהמה is only that which is פטר רחם, so too with קדשים)
 - (i) Answer: בכור is a closer model, per vv. 6-7
 - 1. Challenge: אדם is a closer model, as both are פשוט (not limited to firstborn)
 - 2. Rather: בכור is a closer model in 5 ways – “אם” mentioned, both are קדשים and פנ"ט applies
 - 3. Challenge: אדם is a closer model, as it applies to all (פשוט), M & F (זכר), not inherently holy (קדוש) and not automatically given to כהן (מתנה)
 - 2. Answer: בכור has 5 points of commonality (over 4 points for אדם)
 - (b) Challenge: why not infer לידה: from people and consider it קדש
 - (i) Answer: בכור is a closer model, per vv. 6-7
 - 1. Challenge: אדם is a closer model, as both are פשוט (not limited to firstborn)
 - 2. Rather: בכור is a closer model in 5 ways – “אם” mentioned, both are קדשים and פנ"ט applies
 - 3. Challenge: אדם is a closer model, as it applies to all (פשוט), M & F (זכר), not inherently holy (קדוש) and not automatically given to כהן (מתנה)
 - 2. Answer: בכור has 5 points of commonality (over 4 points for אדם)

- ii *Related* **בריייתא** ה:יב: תופסתא נדה ה:יב: – if a woman has קישוי then gives birth דופן יוצא
- 1 **חכמים**: she is considered בזוב וילדת בזוב and דם that comes “from there” is טמא
 - 2 **ל"ש**: she isn't considered בזוב וילדת בזוב and דם that comes “from there” isn't טמא
 - (a) *First half*: they follow their own approaches
 - (b) *Second half (דם)*: what is disagreement?
 - (i) *Answer1 (רבינא)*: case where וולד was born דופן יוצא but דם came from רחם; each following his own position
 1. *Counter (רב יוסף)*: then it is same as first half; in addition “משם” implies דם comes from דופן
 - (ii) *Answer2 (רב יוסף)*: both דם and וולד came out דרך דופן
 1. **חכמים**: מקור is itself טמא → דם טמא
 2. **ל"ש**: מקור isn't inherently טמא → דם טהור
 - 3 *Dispute* **ל"ר/ל"י**: whether חכמים would declare woman to be טמא
 - (a) **ל"ש**: if דם is טמא, woman is טמא (חכמים affirm; ל"י would reject both)
 - (b) **ל"י**: even according to חכמים, דם is טהור
 - (i) *Per*: ל"י's citing רשב"י on v. 11 – דם is only טמא when it exudes from ערווה מקום
 - 4 *Related* **ל"ל** of **מימרא**: if a uterus came out, she is טמאה, per v. 12
 - (a) *Cannot mean*: טומאת ז' – the תורה stipulates דם, not a piece of flesh
 - (b) *Rather*: must mean ערב טומאת ערב, as נדה מגע נדה
 - 5 *Related* **ל"י** of **מימרא**: if a מקור “sweats” two clear drops, she is טמאה
 - (a) *Cannot mean*: טומאת ז' – the הלכה stipulates 5 shades of blood and no more
 - (b) *Rather*: must mean ערב טומאת ערב, as נדה מגע נדה